

TOIMENPIDEOHJELMA

Toimenpideohjelma konkretisoi Pietarsaaren seudun kotoutumisohjelmaa ja perustuu Agerin ja Strangin malliin, joka toimii kotoutumistyön viitekehyksenä Pietarsaaren seudun kotoutumispalveluissa.

Ohjelmassa kuvataan, miten kotoutumistyö toteutuu käytännössä. Siinä selkeytetään eri toimijoiden välistä vastuunjakoa, kotoutuja-asiakkaalle tarjottavaa ohjausta sekä tietoja ja taitoja, joita asiakkaan odotetaan kehittävän.

Ohjelman tavoitteena on luoda kotoutumistyölle selkeä ja yhteinen rakenne, vahvistaa toimijoiden välistä yhteistyötä sekä tukea kotoutuja-asiakasta ymmärtämään oikeutensa ja velvollisuutensa, löytämään paikkansa yhteiskunnassa ja kehittämään valmiuksia itsenäiseen ja osallistuvaan elämään Pietarsaaren seudulla.

Oikeudet ja velvollisuudet

Kotoutuja-asiakas tuntee perusoikeudet ja -velvollisuudet sekä osaa soveltaa niitä.
Oikeudet ja velvollisuudet koskevat kaikkia keskeisiä osa-alueita

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut ja
yhteistyökumppanit

PALVELUOHJAUS

Oikeudet:
Sukupuolten tasa-arvo
Yhdenvertaisuus
Naisten oikeudet
Uskonnonvapaus
Sananvapaus
Kokoontumis- ja
yhdistymisvapaus
Sosiaaliturva
Kelan etuudet
Sosiaalipalvelut

Velvollisuudet:
Lakien noudattaminen
Oppivelvollisuus
Verovelvollisuus
Lasten kasvatus

PALVELUTAVOITE

Asiakas on tietoinen omista ja
muiden oikeuksista ja
velvollisuuksista

MITTARI

Toteutuneet ohjauskeskustelut

Monikielinen
yhteiskuntaorientaatio

Turvallisuus ja vakaus

Kotoutuja-asiakas löytää kohtaamispaikkoja, joissa kaksisuuntainen kotoutuminen on mahdollista, ja tuntee yhteiskunnan normit ja arvot.

Tiedottaa vastaanottavaa yhteiskuntaa maahanmuutosta ja vaikuttaa rakenteisiin siten, että kaksisuuntainen kotoutuminen on mahdollista.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Suomalainen yhteiskunta

Kulttuurierot

Yhdistystoiminta Suomessa ja
alueella sekä vapaa-ajan
harrastusmahdollisuudet

Vapaaehtoistoimintapankki

PALVELUTAVOITE

Asiakas tuntee olonsa
turvalliseksi omalla
asuinalueellaan ja tuntee
alueen erilaiset vapaa-ajan
harrastusmahdollisuudet.

Asiakas on tietoinen
kulttuurieroista.

Asiakas ymmärtää, että on
tärkeää luoda verkosto, johon
kuuluu ihmisiä sekä samasta
että erilaisesta
kulttuuritaustasta, sekä tuntee
tarvittavat
viranomaisyhteydet.

MITTARI

Käyty ohjauskeskustelu
sosiaalisesta osallisuudesta.

Ohjauskeskustelu
yhdistystoiminnasta ja vapaa-
ajan harrastusmahdollisuuksista
Pietarsaaren seudulla.

Käyty ohjauskeskustelu
kulttuurieroista.

Osallistunut
yhteiskuntaorientaatioon.

Asiakas on löytänyt vapaa-ajan
harrastuksia.

Turvallisuus ja vakaus

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Maahanmuutto ja pakolaisten
vastaanotto kuntien ja
alueellisten
yhteistyökumppaneiden sekä
muiden toimijoiden
näkökulmasta.

PALVELUTAVOITE

Lisätä paikallisväestön tietoisuutta
maahanmuutosta kaksisuuntaisen
kotoutumisen edistämiseksi.

Helpottaa asiakkaan pääsyä
kunnan palveluihin.

MITTARI

Erilaiset infotilaisuudet

Yhteistyöverkostot

Digitaaliset taidot

Kotoutuja-asiakas ymmärtää digitaalisten palvelujen merkityksen yhteiskunnassa ja hallitsee niiden käytön edellyttämät digitaaliset perustaidot.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Ohjausta arjessa tärkeimpien verkkosivustojen ja sovellusten käyttöön (esim. verkkopankki, 112 Suomi -sovellus, Kela ja Suomi.fi).

Kotoutumispalvelujen omat sosiaalisen median kanavat.

PALVELUTAVOITE

Asiakas tuntee ja osaa käyttää arjessa tarvittavia digitaalisia välineitä ja palveluita.

Asiakas muistaa tärkeimmät henkilökohtaiset tunnuslukunsa ulkoa.

MITTARI

Digitaalisiin taitoihin liittyvä ohjauskeskustelu käyty.

Kulttuuriosaaminen

Kotoutuja-asiakas tuntee oman kulttuurinsa ja suomalaisen kulttuurin välillä mahdollisesti esiintyvät kulttuurierot.

VASTUUYKSIKKÖ /
TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Kieli- ja kulttuuriosaaminen

PALVELUTAVOITE

Asiakas saa tietoa oman
kulttuurinsa ja suomalaisen
kulttuurin välisistä
mahdollisista kulttuurieroista.

MITTARI

Ohjauskeskustelut
kulttuuriosaamisesta

Kielitaito ja kommunikaatio

Kotoutuja-asiakas saa realistisen käsityksen Suomen kaksikielisyydestä ja oppii kotoutumisaikana viestimään riittävällä tavalla valitsemallaan kotoutumiskielellä.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Työllisyyspalvelut

Kouluttaja

PALVELUOHJAUS

Suomen kaksikielisyyys ja
Pietarsaaren seudulla puhuttavat
kielet (ruotsi ja suomi).

Koulutusmahdollisuudet valitun
kotoutumiskielen oppimiseen.

PALVELUTAVOITE

Asiakas kehittää ruotsin tai
suomen kielen taitoaan.

Asiakas tietää, mitä
kaksikielisyyys alueella
merkitsee.

MITTARI

Asiakas osallistuu
kielenopetukseen.

Sosiaaliset kontaktit

Sosiaaliset yhteydet

Kotoutuja-asiakas tuntee tärkeimmät viranomaiset ja yhteistyötahot, joiden kanssa hän asioi kotoutumisen aikana.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Viranomaiset ja yhteistyötahot:
Sosiaalipalvelut, Kela, poliisi, Digi-
ja väestötietovirasto,
työllisyyspalvelut,
Maahanmuuttovirasto

PALVELUTAVOITE

Asiakas saa tietoa keskeisistä
viranomaisista, joiden kanssa
hän asioi ensimmäisten vuosien
aikana Suomessa.

MITTARI

Viranomaisia ja yhteistyötahoja
koskeva ohjauskeskustelu käyty.

Sosiaaliset kontaktit

Sosiaaliset sillat

Kotoutuja-asiakas ymmärtää, miten tärkeää on luoda yhteyksiä paikalliseen yhteisöön.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Suomen Punainen Risti
Vapaa sivistystyö

PALVELUOHJAUS

Informaatiota paikoista ja mahdollisuuksista, joissa asiakas voi tutustua paikallisyhteisön asukkaisiin ja luoda sosiaalisia suhteita.

Vapaaehtoistoiminta

Ystäväperhetoiminta
Kulttuurikaveri

PALVELUTAVOITE

Asiakas tuntee erilaiset sosiaaliset kohtaamispaikat.

MITTARI

Käyty ohjauskeskustelu sosiaalisista silloista.

Sosiaaliset kontaktit

Sosiaaliset siteet

Kotoutuja-asiakas ymmärtää, miten tärkeää on luoda yhteyksiä samasta taustasta tuleviin ihmisiin vertaistuen saamiseksi kotoutumisprosessissa.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Tietoa alueen kohtaamispaikoista ja tapaamispaikoista, joissa asiakas voi tavata samaan kulttuuritaustaan kuuluvia ihmisiä.

PALVELUTAVOITE

Asiakas saa tietoa oman kulttuurin ylläpitämisen merkityksestä uudessa yhteiskunnassa.

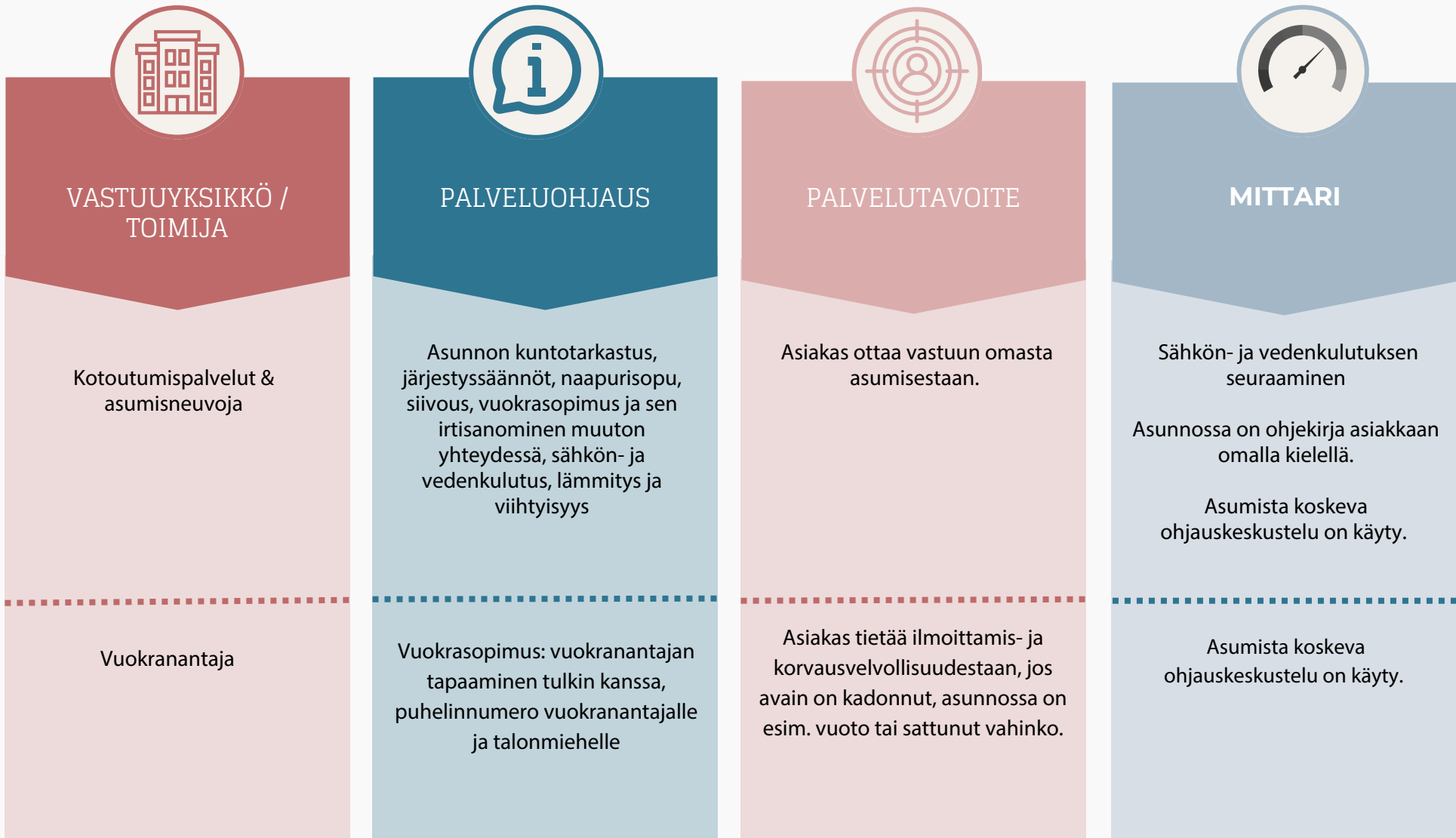
MITTARI

Käyty ohjauskeskustelu sosiaalisista kontakteista.

Asiakkaalla on sosiaalinen verkosto, mikä käy ilmi asiakassuunnitelmasta ja arviointikeskustelusta.

Asuminen

Kotoutuja-asiakas huolehtii asumistilanteestaan itsenäisesti ja ymmärtää, miten tärkeää on uskaltaa asettautua uudelle paikkakunnalle.

Asuminen

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Vakuutusyhtiöt

Kotoutumispalvelut
&
Ekorosk

Kotoutumispalvelut

Kotoutumispalvelut
&
KELA

PALVELUOHJAUS

Asiakas ottaa kotivakuutuksen
ja tekee sähkösopimus sekä
ilmoittaa asiasta
vuokranantajalle.

Jätteiden lajittelu ja tuholaiset

Hätätilanteet kotona
Palovaroitin
112

Vuokranmaksu
Yleinen asumistuki

PALVELUTAVOITE

Asiakas ymmärtää
kotivakuutuksen merkityksen.

Asiakas tietää, minne
keittiöjätteet tulee viedä ja
missä lähin Ekopiste sijaitsee.
Asiakas tietää, miten toimia, jos
asunnossa esiintyy tuholaisia.

Asiakas tietää, milloin soitetaan
häätänumeroon 112 ja miten
toimia palovaroittimen
hälyttäessä.

Asiakas pystyy maksamaan koko
vuokran itsenäisesti joka
kuukausi.

MITTARI

Asiakkaalla on kotivakuutus ja
sähkösopimus omista nimissään.

Kotitalousjätteet lajitellaan
oikein.

Asumista koskeva
ohjauskeskustelu käyty.

Asiakkaalla on 112 Suomi -
sovellus ladattuna puhelimeen.
Päivystyksen puhelinnumero on
tallennettu asiakkaan
puhelimeen.

Kaikki etuudet maksetaan
asiakkaan omalle tilille.

Terveys

Kotoutuja-asiakkaalla on keinoja oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen. Hänellä on tarvittavat käytännön tiedot terveyden edistämisestä ja itsehoidosta sekä yleiskuva Suomen terveydenhuoltojärjestelmästä.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Pohjanmaan hyvinvointialueen
terveydenhoitajat ja lääkärit

PALVELUOHJAUS

Sairaanhoito Pietarsaaren
seudulla ja Suomessa, yksityinen
/ julkinen terveydenhuolto, 112
Suomi -sovellus ja hätätilanteet,
mielenterveys, hammashoito,
erikoissairaanhoito (VKS, TYKS,
TAYS, OYS), lähin terveyskeskus,
ajanvaraus, Kela-taksi.

Tietoa Pohjanmaan
hyvinvointialueen tekemistä
terveystarkastuksista.

PALVELUTAVOITE

Asiakas tietää, missä oman
kunnan terveydenhuollon
palvelupiste sijaitsee ja missä on
päivystys.

Tietoisuus siitä, miten toimia
hätätilanteissa.

Terveystarkastus ja lääkärikäynti
tehty.

Asiakas tietää, millaista terveyteen
liittyvää tukea alueella on
saatavilla.

MITTARI

Terveyttä koskeva
ohjauskeskustelu käyty.

Terveystarkastus ja
lääkärikäynti tehty.

Terveys

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Kotoutumispalvelut

Pohjanmaan hyvinvointialue

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Itsehoito. Asiakkaalla on perustiedot itsehoidosta. Hän tietää itsehoitolääkkeiden ja reseptilääkkeiden välisen eron.

Terveyden edistäminen
Keskustelu unesta, ravinnosta, liikunnasta, sosiaalisista kontakteista, tupakoinnista, alkoholista ja huumeista.

Asiantuntijan ohjaus syventävään terveystietoon. Oman kehon läpikäynti – sanat ja käsitteet.
Erilliset tilaisuudet miehille ja naisille.

Itsearviointi – miten voin?
Miten perheenjäseneni voivat?

PALVELUTAVOITE

Asiakas tietää, että kotiapteekki kannattaa hankkia.
Terveystieteen liittyvien perussanojen ja käsitteiden läpikäynti.

Asiakkaalla on perustiedot omaan terveyteen vaikuttavista tekijöistä.

Terveystietoa käsittelevä luento.

Syvällisempi ymmärrys terveydestä.

MITTARI

Terveyttä koskeva ohjauskeskustelu käyty.

Terveyttä koskeva ohjauskeskustelu käyty.

Osallistuminen terveystietoa käsittelevälle luennolle.

Asiakassuunnitelma

Vapaa-aika

Kotoutuja-asiakas saa tietoa paikkakunnan vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksista, työväenopiston ja kansalaisopiston toiminnasta sekä yhdistystoiminnasta.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Työväen-/kansalaisopistotoiminta, yhdistyksen toiminta ja sen periaatteet, tieto siitä, miten löytää sopivaa vapaa-ajan toimintaa ja miten voi osallistua myös lasten harrastustoimintaan.

Kaikukortti

PALVELUTAVOITE

Asiakas tuntee alueen tarjonnan ja osallistuu itselleen sopivaan vapaa-ajan toimintaan.

Tietää Kaikukortista ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.

MITTARI

Sosiaalisesta osallisuudesta ja vapaa-ajan mahdollisuuksista käyty ohjauskeskustelu.

Koulutus

Kotoutuja-asiakas ymmärtää koulutuksen ja osaamisen merkityksen Suomessa ja kehittää kielitaitoaan

Kotoutuja-asiakas ottaa vastuun omasta kotoutumisestaan ja suunnittelee tulevaisuuttaan

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Sivistysosasto
Pedagogiset johtajat

PALVELUOHJAUS

Suomalainen koulujärjestelmä

Lukuvuosi (elo–kesäkuu)

Oppivelvollisuus

Maksuton kouluruokailu

Kaksikielisyys (suomi/ruotsi)

Ohjausta Päikyssä, Daisyssa ja
Wilmassa.

PALVELUTAVOITE

Asiakas on tietoinen
suomalaisesta
koulujärjestelmästä ja
varhaiskasvatuksesta sekä
koulutukseen liittyvistä
oikeuksista ja velvollisuuksista.

Osaa käyttää Päikkyä, Daisya ja
Wilmaa.

MITTARI

Koulutusta koskeva
ohjauskeskustelu

Osallistunut koulutukseen

Saanut ohjausta Päikyn, Daisyn ja
Wilman käytössä ja niiden
toiminnoissa.

Koulutus

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Varhaiskasvatus

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Vanhempien rooli lasten
koulunkäynnissä

Johdatus varhaiskasvatukseen

Joustavat opintopolut ja yhteistyö
työelämän kanssa

PALVELUTAVOITE

Vanhempien tulee osallistua lastensa
koulunkäyntiin.

Asiakas tuntee
varhaiskasvatuksen käytännöt,
toiminnan ja kulttuurin.

Asiakas osallistuu
kotoutumissuunnitelman mukaiseen
työllistämistoimintaan.

MITTARI

Koulutusta koskeva
ohjauskeskustelu

Varhaiskasvatuksen
perehdytyskeskustelu

Asiakkaan opintopolut
palautekyselyssä

Koulutus

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

Työllisyysalueet (Pietarsaari ja
Pohjanmaa)

PALVELUOHJAUS

Aikuiskoulutus

Kotoutumiskielet (ruotsi, suomi)

Opiskelumahdollisuudet alueella

PALVELUTAVOITE

Asiakas ottaa itse vastuun
opintojensa etenemisestä.

Asiakas osallistuu
työllisyyspalvelujen tapaamisiin
suunnitelman mukaisesti.

MITTARI

Ilmoittautuminen työnhakijaksi
Ilmoittautuminen kielioopintoihin
Itsenäiseen opiskeluun tarkoitetut
linkit (kielet)
Kunnan kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma

Työllistyminen

Kotoutuja-asiakas saa tietoa työelämän ja elinkeinoelämän toiminnasta Suomessa sekä tärkeistä tekijöistä, jotka edistävät pääsyä työelämään.

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Pietarsaaren seudun kulttuuri- ja
elinkeinoelämä

Paikallisuus ja Suomen
kaksikielisyys

Polku työllistymiseen

PALVELUTAVOITE

Asiakas tuntee Pietarsaaren
seudun erityispiirteet ja
kulttuurin.

Ymmärtää Suomen
kaksikielisuuden merkityksen.

Asiakkaalla on yksilöllinen
suunnitelma ja visio omasta
työllistymisestään.

MITTARI

Työllistymistä koskeva
ohjauskeskustelu

Kulttuuriosaamista koskeva
ohjauskeskustelu

Taloutta koskeva
ohjauskeskustelu

Opintoja ja koulunkäyntiä
koskeva ohjauskeskustelu

Työllistyminen

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Pietarsaaren seudun
työllisyyspalvelut

Pohjanmaan työllisyyspalvelut

Kotoutumispalvelut

PALVELUOHJAUS

Oma työllistymispolku

Asiakkaan omat voimavarat

Opintojen valinta

Osaamisen tunnistaminen ja
tunnustaminen

Käytännön kokemuksen
hankkiminen työnhakua varten
Mistä saa apua työnhakuun.
Mihin voi ottaa yhteyttä, jos
työpaikalla ilmenee ongelmia.

PALVELUTAVOITE

Asiakas tiedostaa omat
voimavaransa ja kykynsä ja osaa
hyödyntää niitä.

Löytää omalle tasolleen sopivan
opiskelupaikan.

Saa työllistymistä edistäviä
välineitä.

MITTARI

Kotoutumisen palvelutarpeen ja
osaamisen arviointi

Kielitesti

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelman
päivittäminen

Työllistyminen

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Koulu/Kouluttaja

Kotoutumispalvelut ja
työllisyysalueet (Pietarsaari ja
Pohjanmaa)

Työpaikat

PALVELUOHJAUS

Koulunkäynti
Oma kotoutumiskieli

Työharjoittelu / työkokeilu

Käytännön työskentely

PALVELUTAVOITE

Asiakas parantaa kielitaitoaan
vähintään toisessa kotimaisessa
kielessä.

Asiakas saa työkaluja ja
kokemusta ja pääsee askeleen
läemmäksi työllistymistä.

Työkokemusta

MITTARI

Asiakas osallistuu
kieliopintoihin sovitusti ja
etenee henkilökohtaisen
kotoutumissuunnitelmansa
mukaisesti.

Asiakas saa
harjoittelupaikan tai
jonkinlaista työtä.

Kokemusta osoittavat todistukset,
esim. työtodistus

Työllistyminen

VASTUUYKSIKKÖ / TOIMIJA

Kotoutumispalvelut, Ohjaamo,
muut nuorisopalveluiden
organisaatiot ja kolmas sektori

PALVELUOHJAUS

Käytännön tietoa
työnhakutaidoista

Työhaastattelut

CV:n kirjoittaminen

Työpaikkojen yleiset
"pelisäännöt"

PALVELUTAVOITE

Asiakas tietää, mitä häneltä
odotetaan ja edellytetään, jotta
hänellä olisi mahdollisimman hyvät
edellytykset työllistyä.

Asiakkaalla on tietoa ja välineitä,
jotka edistävät työnhakua.

Tietää työpaikalla olevat oikeudet ja
velvollisuudet.

Maahanmuuttajien ja Suomessa
syntyneiden suomalaisten
työllisyysasteen välisen eron
kaventaminen.

Maahanmuuttajajanaisten
työllistymisen edistäminen.

Kotoutuja-asiakasta valmistellaan
työelämään ja ohjataan työelämää
kohti varhaisessa vaiheessa
yksilölliset lähtökohdat
huomioiden.

MITTARI

Asiakas saa harjoittelupaikan tai
jonkinlaista työtä.

Työttömyysaste Pietarsaaren
seudulla, Pohjanmaalla ja
Suomessa (yleisesti sekä
ulkomaalaistaustaisilla).

Sukupuolijakauma työttömien
työnhakijoiden keskuudessa
Pietarsaaren seudulla,
Pohjanmaalla ja Suomessa
(yleisesti sekä
ulkomaalaistaustaisilla).

Niiden pakolaisten määrä, jotka
ovat kotoutumisajan loppuessa
osallistuneet työllistymistä
edistävään toimintaan ja/tai
työhön.